

VENSKAB

SEPTEMBER 2016

Et værdigt liv på kanten af Sahara

Venskabsprojekt i Sudan

Caroline Lærke Volther, Afdelingens
Internationale Arbejde

rodekors.dk

INDHOLD

1	Baggrund om Sudan	3
2	Projekt.....	4
	2.1 Målgruppe	5
	2.2 Aktiviteter & resultater	6

3	Vores partnerskab med Sudan Røde Halvmåne.....	7
4	Støttebehov i perioden 2016-2018	8
5	Bag om venskabsprojekterne	8

1 BAGGRUND OM SUDAN

Efter nogle års opsving er situationen i Sudan for drastisk nedadgående med Sydsudans løsrivelse. Sudan er i dag placeret som nr. 167 ud af 188 lande på FN's laneliste over udvikling. Den humanitære situation er under konstant forværring. Selv med de mange års bistandshjælp forbliver de humanitære behov store og mange steder akutte. Væbnede konflikter rundt om i landet presser lokalbefolkningen på flugt, hvilket begrænser adgangen til sundhedsservices og rent drikkevand. De internt fordrevne har samtidig svære vilkår, når det kommer til at opretholde levebrød og derved deres eksistensgrundlag. I alt har Sudan 3,2 millioner internt fordrevne, hvilket er et af de højeste antal i verden.

30 % af vandforsyningskilderne i Sudan fungerer ikke. Landet er kronisk underudviklet, når det kommer til adgang til rent vand og sanitet. Vejrfænomenet El Niño mindsker bl.a. mængden af regn og underminerer adgangen til rent drikkevand, da brøndene tørrer ud. Klimaforandringerne har forværret situationen og forventes at øge antallet af fremtidige tørker. Manglen på vand tvinger lokalbefolkningen til at bruge forurennet vand til drikkevand, sanitet og hygiejne. Det øger risikoen for vandbårne infektioner og sygdomme. Samtidig har situationen også skabt konflikter og splid mellem lokalsamfund om kontrollen med vandforsyningerne. Kontrollen ses som afgørende for det lokale landbrug og derved fødevarer sikkerheden.

Underernæring og fejlnæring er et alvorligt problem især blandt børn og kvinder i mange dele af landet. 2 millioner børn skønnes at lide af akut underernæring. Omkring 45 % af alle dødsfald blandt børn under fem år er direkte relateret til underernæring. Over en tredjedel af børn under fem år er for lave i forhold til deres alder, og mere end 20 % er alt for tynde i forhold til deres højde. Den manglende vækst og udvikling skyldes både fødevarer sikkerhed, dårlig sundhedspleje og manglende adgang til rent vand. Ifølge fødevarervarslingsnetværket "FEWSNET" vurderes der i 2016 at være 4,4 millioner sudanese, der lever i en stresset eller kritisk fødevarer situation. Prisen for fødevarer er steget med 84 % for kød, 45 % for sukker, 40 % for grøntsager og 70 % for transport – hvilket reflekterer den meget begrænsede tilgængelighed af fødevarer. Der vil formentlig i mange år fremover være tilbagevendende behov for fødevarer nødhjælp.

Sudan ligger i Østafrika og er omkranset af en lang række af lande. Kilde: at-rejse-er-at-leve.dk

Landefakta	Sudan	Danmark
Landeareal	1.886.000 km ²	43.094 km ²
Indbyggertal	38,8 millioner	5,6 millioner
Nr. på FN's Indeks for landeudvikling	167 ud af 188 lande	4 ud af 188 lande
Årlig bruttonationalindkomst (BNI) per indbygger	3.809 USD	44.026 USD
Andel af befolkning, der lever under fattigdomsgrænsen	19,8 %	-
Forventet levealder	63,5 år	80,2 år
Gennemsnitlig skolegang	3,1 år	12,7 år
Befolkning, der årligt berøres af naturkatastrofer	1.085.865 mennesker	0 mennesker
Mobilabonnemeter per 100 personer	72,2	126

Kilde: FN's Development Programme/FN's Human Development Report 2015

2 PROJEKT

Red Sea provinsen er et af de hårdest ramte områder, hvor det blandt andet ikke har regnet i tre år. Det er en af de mest fjerntliggende og isolerede områder i Sudan og karakteriseret ved knappe naturressourcer, stor fattigdom, minimal infrastruktur og svage offentlige institutioner.

En afsluttende undersøgelse af det tidligere venskabsprojekt i områderne Derudeb og Hayia viser, at der fortsat er udfordringer, som gør lokalbefolkningen sårbar.

Manglende adgang til rent vand

Adgang til rent vand i Red Sea provinsen, hvor Derudeb og Hayia ligger, er lav i forhold til det nationale niveau. 33,2 % af lokalbefolkningen har her adgang til rent vand, mens det nationale gennemsnit er 68 %. Det skyldes især mindre mængder nedbør, lavt grundvandsniveau og få vandforsyningssystemer, hvoraf mange er defekte pga. manglende vedligeholdelse.

De landlige lokalsamfund skal gå cirka 10 km for at komme til nærmeste vandforsyning. Den tilgængelige mængde vand i området er langt under det krævede for at sikre et minimum af god hygiejne og sundhed. Urent vand og dårlig sanitet og hygiejne udgør en enorm risiko for børn under fem år. I 2013 skyldes 10-15 % af alle dødsfald blandt børn under fem år diarré.

Internt fordrevne og flygtninge lægger yderligere pres på de få eksisterende vandkilder i lokalsamfundene.

Manglende adgang til sundhedspleje og begrænset sundhedsviden

Red Sea provinsen er særlig sårbar pga. den høje andel lokalbeboere, der hverken kan læse eller skrive, og generelt er vidensniveauet for god hygiejne, ernæring og sundhed lavt.

I de fleste lokalsamfund besørger beboerne stadig i det fri, adgangen til sundhedspleje for gravide, spædbørn og børn under fem år er minimal, og i gennemsnit skal lokalbefolkningen gå 80 km for at komme til nærmeste sundhedsklinik. I provinsen er fejlnæring blandt børn også langt mere udbredt end i resten af landet. Halvdelen af alle børn under fem år er undervægtige og pga. fejl- og underernæring hæmmet i deres fysiske vækst. Red Sea provinsen har også de laveste rater, hvad angår amning i landet (32,3 %) samt den laveste andel af børn (33,3 %), der får den anbefalede korrekte ernæring i det første leveår. Generelt har provinsen nogle af de dårligste tal for sundhed, når man sammenligner med lokalbefolkningerne på tværs af landet. Det er kun 35 % af børn, der modtager vacciner, og alle tal for dødelighed blandt kvinder under fødsel, spædbørn og børn under fem år er højere end landsgennemsnittet.

De offentlige myndigheder ønsker at lave et bedre sundhedssystem i Red Sea provinsen, men begrænsede ressourcer er en stopklods. En stor udfordring er manglen på kvalificeret personale på sundhedsklinikkerne og økonomi til at drive klinikkerne. Dårlige klinikker medfører, at lokalbefolkningen mindsker lysten til at benytte de få tilbud, der faktisk eksisterer. Fx var det kun 16 % af alle fødsler, der foregik på en klinik.

Mangel på adgang til rent vand og dårlig hygiejne blandt internt fordrevne

Der lever cirka 8.725 internt fordrevne i Derudeb og Hayia. De er primært blevet fordrevet fra deres landsbyer pga. tørke i områderne. De internt fordrevne har i teorien samme adgang til vandforsyningskilder og sundhedsydelser som beboerne i de landsbyer, hvor de bosætter sig. I praksis er situationen dog ofte en anden. Sproglige og kulturelle barrierer gør ofte, at de internt fordrevne er mere udsatte og har sværere adgang til de offentlige ydelser. Generelt møder man

derfor en dårligere sundhed blandt beboere i lokalsamfundene, der er internt fordrevne.

Projektet i Derudeb og Hayia har fokus på disse udfordringer og arbejder med at give lokalbefolkningen og især udsatte internt fordrevne bedre vilkår og sundhed.

2.1 Målgruppe

Derudeb og Hayia, der er de to områder i Red Sea provinsen, hvor projektet foregår, bebos primært af den marginaliserede Beja stamme. Projektets aktiviteter foregår i 27 lokalsamfund i Hayia og Derudeb. I lokalsamfundene kommer aktiviteterne cirka 8.725 internt fordrevne til gavn. I alt modtager 44.970 personer (9.000 husholdninger) i de 27 lokalsamfund støtte gennem projektet.

Målgruppen er specifikt den marginaliserede Beja-stamme. Bejaerne er agro-pastoralister i Sudans nordøstlige hjørne (ca.10 timers kørsel fra hovedstaden Khartoum). Befolkningen her er en særlig etnisk gruppe, som i århundreder har levet som seminomader på kanten af Sahara. Men blandt andet grundet en serie hårde tørke-katastrofer i 1990'erne og gradvist sværere kår som følge af klimaændringer bliver Bejaerne gradvist mere fastboende og mere afhængige af agerbrug, som har svære kår på kanten af ørkenen og med store årlige variationer i regn og dermed afgrøder. Store dele af befolkningen er årligt afhængige af fødevarer uddelt af FN's Fødevarerprogram (WFP). Grundet de svære kår søger Bejaer i stigende grad mod byerne og alternative forsørgelsesmuligheder.

Eksempler på beja-folkets typiske boliger.

Store dele af Beja-folket i Red Sea provinsen lever under meget primitive forhold, og har behov for støtte til stort set alle former for udvikling inkl. brønde, tørke-landsbrugsteknikker, kvægvaccine, sundheds-information, latriner og førstehjælp. Ligeledes er skolegang vigtig, så en større del af befolkningen på langt sigt kan søge alternative levemuligheder efterhånden som randen af Sahara bliver stadigt sværere at bebo.

Bejafolket har eget sprog og levevis, hvilket marginaliserer dem, dels når de søger mod byerne, hvor de fleste jobs kræver kendskab til arabisk, og dels i forhold til støtte og bevågenhed fra regeringen, som tenderer til at favorisere landets dominerende etniske grupper omkring hovedstaden. Inden for Bejafolket råder endvidere meget konservative traditioner, som navnlig holder den kvindelige halvdel uden for regelmæssig skolegang.

2.2 Aktiviteter & resultater

Det overordnede mål med projektet er at skabe et værdigt liv for lokalbefolkningen i Red Sea provinsen i det østlige Sudan. Pga. udfordringerne i området, som er nævnt tidligere i denne beskrivelse, er fokus at skabe bedre sundhed, adgang til rent drikkevand og alternativer til at besørge i det fri. Projektet bygger ovenpå det forrige Røde Kors projekt i området ved at lave opfølgninger på tidligere indsatser. Derved fortsætter og styrkes den positive udvikling i Derudeb og Hayia, som det forrige projekt satte i gang.

Konstruktion af en vandtank ved lejren for de internt fordrevne mennesker, Derudeb, og vedligeholdelse af en håndpumpe af vandkomiteemedlemmerne.

Der gennemføres flere forskellige aktiviteter i projektet. Her er eksempler på aktiviteter:

- Sudanesisk Røde Halvmånes medarbejdere og udvalgte frivillige undervises i projektledelse, frivilligledelse, førstehjælp og Røde Kors' 7 principper.
- Frivillige i alle lokalsamfund undervises i forskellige sundhedsemner fx ernæring, pleje af spædbørn, amning, vaccination og familieplanlægning.
- Lokale komiteer etableres i hvert lokalsamfund. De modtager træning i projektledelse og får ansvaret for at skabe lokal opbakning til projektaktiviteterne i lokalsamfundene.
- Frivillige laver hygiejne- og ernæringspromovering og oplysningsevents i lokalsamfundene
- Sundhedsklubber etableres, hvor de frivillige underviser de lokale beboere i sundhedsemner. Der bliver brugt plakater med billeder så også beboere, der ikke kan læse, kan få ny viden.
- Der laves fortalerarbejde over for de lokale myndigheder for at få mere og bedre uddannet personale på sundhedsklinikkerne i området. Det gælder især jordmødre, der kan hjælpe de lokale kvinder til sikre fødsler.
- Kvinder undervises i at holde køkkenhaver, og alle lokale beboere undervises i at lave fælles landsbykøkkenhaver og opbevaring af fødevarer, således at ernæringen forbedres. Der uddeles såsæd og redskaber til husholdningerne efter behov.
- Eksisterende brønde repareres og nye brønde bygges efter behov. Pga. tørken i området og det lave grundvandsniveau udarbejder projektet en større analyse af hvilke muligheder, der giver den mest stabile adgang til rent drikkevand – også i fremtiden.
- Komiteer for hygiejne, vand og sanitet oprettes i hvert lokalsamfund. De undervises og får ansvaret for at vedligeholde brønde og latriner og støtte promoveringen af gode hygiejne praksisser i husholdningerne.
- I skoler renoveres latriner og nye latriner bygges efter behov. Derudover bygger projektet enkelte husholdningslatriner til de mest udsatte og sårbare familier. Overfor alle husholdninger i

lokalsamfundene laves der oplysningsevents, som opfordrer den enkelte husholdning til selv at investere i et latrin.

De lokale beboere undervises.

3 VORES PARTNERSKAB MED SUDAN RØDE HALVMÅNE

Partnerskabet mellem Sudan Røde Halvmåne og Røde Kors i Danmark startede i 1985 og var rettet mod Beja-hyrdesamfundene i Red Sea provinsen. Fra 2005 til 2012 er fokus flyttet fra nødhjælp til langsigtet udviklingsbistand med to på hinanden følgende projekter med fokus på fødevarerikkerhed i Derudeb og Hayia. Med mere end 30 års projektsamarbejder i Red Sea provinsen er lokalafdelingen i provinsen parat til at respondere på behovene i lokalsamfundene og gennemføre projektaktiviteter af en god kvalitet. Afdelingen har et hovedkontor og to mindre kontorer tættere på lokalsamfundene i projektet. Afdelingen har mere end 500 aktive frivillige og står for aktiviteter i seks kvindecentre i lokalområdet.

Sudan Røde Halvmåne blev etableret i 1956 og blev officielt medlem af Røde kors bevægelsen i 1957. I anerkendelsen af Sudan Røde Halvmånes vigtige rolle under katastrofer har den sudanesiske regering gjort Sudan Røde Halvmåne til medlem af det Nationale råd for beredskab. Rådet er den øverste institution til at forebygge og håndtere katastrofer i Sudan.

Sudan Røde Halvmåne er generelt en anerkendt organisation i landet – både af lokalbefolkningen og andre organisationer. Selskabet er den største humanitære organisation i Sudan og har 15 afdelinger og 2 underafdelinger, der er fordelt på tværs af landets regioner. Det er 30.000 aktive frivillige, der i samarbejde med 674 medarbejdere gennemfører projektaktiviteter hvert år. Derudover kan Sudan Røde Halvmåne mobilisere 270.000 frivillige på ad hoc basis, når det er nødvendigt.

Brønde renoveres af Sudan Røde Halvmåne med støtte fra Røde Kors i Danmark.

I gode år kan en god Sorghum-høst opnås. Kreaturhold er stadig et meget vigtigt supplement for lokalbefolkningen i tillæg til landbrugsafgrøder.

4 STØTTEBEHOV I PERIODEN 2016-2018

Det nuværende projekt finansieres af Røde Kors afdelingerne i Danmark og Danmarksindsamlingen dvs. den danske befolkning. Afdelingernes støtte er vigtig, da den udgør en stor del af det samlede beløb, som projektets aktiviteter løber op i. Afdelingernes støtte er derfor i høj grad med til at muliggøre projektet.

Projektet løber fra april 2016 og frem til december 2017. Afdelingerne kan støtte projektet gennem hele gennemførelsen. Når projektet slutter, overgår afdelingernes økonomiske støtte i 2018 til et nyt projekt i Sudan.

Tabellen viser det forventede beløb, som vi søger om støtte til hos Røde Kors afdelingerne i Danmark.

2016	2017	2018
620.000 kr.	620.000 kr.	620.000 kr.

5 BAG OM VENSKABSPROJEKTERNE

Med venskabsprojekterne er det muligt for din afdeling at støtte det internationale udviklingsarbejde, der gennemføres af Røde Kors i Danmark og partner Røde Kors/Halvmåne selskab.

I 15 af Røde Kors i Danmarks partnerskabslande er der venskabsprojekter, som din afdeling kan støtte. Alle venskabsprojekter godkendes af den internationale chef i Røde Kors i Danmark. I udvælgelsen lægges der vægt på, at hele projektporteføljen i et land og i en region hænger godt sammen. Der tages hensyn til fordeling af støtte mellem de seks regioner, hvor Røde Kors i Danmark arbejder, og adgang til anden donorstøtte. Til trods for store behov i landene, hvor Røde Kors i Danmark arbejder, er alle projekter ikke nemme at få donorerne støtte til.

Den internationale chef og de regionale chefer i Røde Kors i Danmark indgår aftaler for venskabsprojekternes støttebehov flere år ud i fremtiden. Det gør de, så udviklingsarbejdet kan planlægges bedst muligt. Det betyder, at de 15 venskabsprojekter har lige stort behov for bidragene

fra afdelingerne. Bidragene fra afdelingerne medfinansierer projekternes planlagte aktiviteter for sårbare lokalbefolkninger.

Hvilken forskel gør vores støtte?

Jeres støtte bidrager til:

- At nå flere sårbare mennesker ude i verden.
- At sikre det økonomiske fundament for Røde Kors i Danmarks udviklingsprojekter.
- At Røde Kors i Danmark kan igangsætte større projekter med andre donorer, hvor det kræves, at Røde Kors i Danmark selv bidrager til finansieringen.
- At Røde Kors i Danmark kan have fokus på udvikling af lokalafdelinger og frivillige, der er vigtige i Røde Kors bevægelsens tilgang til udvikling.

Hvilket venskabsprojekt skal vi vælge?

Alle venskabsprojekter har behov for støtte. Følg derfor afdelingens interesse for en bestemt region, modtagergruppe eller tema.

Overvej om I ønsker:

- At følge et projekt fra start til slut.
- At støtte et stort eller lille projekt.
- At lave frivillig-til-frivillig aktiviteter.
- At støtte alene eller sammen med kommune kredsen.

Få input fra Afdelingernes Internationale Arbejde på Landskontoret. Ring til os eller inviter os ud til et oplæg på bestyrelsesmødet, i butikken eller ved generalforsamlingen.

Vi vil gerne støtte - hvad nu?

1. Giv besked til Afdelingernes Internationale Arbejde på mail aia@rodekors.dk
2. Der laves en tilsagnsaftale om støtte til venskabsprojektet.
3. Faktura udsendes automatisk hvert år.

Overvej en flerårig tilsagnsaftale, hvor I følger hele projektets gennemførelse samtidig med, at I giver økonomisk tryghed til projektet.¹

Tak for støtten!

- Få et officielt venskabscertifikat til afdelingen.
- Følg gennemførelsen af venskabsprojektet på Mit Røde Kors.
- Få flotte venskabsplakater til butikken eller cafeen.
- Inviter en foredragsholder på besøg, der kan fortælle om venskabsprojektet.

¹ Tilsagnsaftaler er ikke juridisk bindende og kan altid opsiges ved henvendelse til Afdelingernes Internationale Arbejde på mail aia@rodekors.dk.